

Spojené národy
/RES/1325 (2000)

Protokol generálneho zhromaždenia resp. Rady bezpečnosti.

Rada bezpečnosti

K distribúcii: všeobecne
31. októbra 2000

Rezolúcia 1325 (2000)

Odsúhlasená na 4213. zasadaní Rady bezpečnosti 31. októbra 2000

Rada bezpečnosti

Poukazujúca na

svoje rezolúcie 1261 (1999) z 25. augusta 1999, 1265 (1000) zo 17. septembra 1999, 1296 (2000) z 19. apríla 2000 a 1314 (2000) z 11. augusta 2000, ale i na príslušné prehlásenie svojho prezidenta.

rovnako poukazujúce na

tlačové prehlásenie svojho prezidenta z 8. marca 2000 pri príležitosti Dňa Spojených národov za práva žien a za svetový mier (Medzinárodný deň žien) (SC/6816),

ďalej poukazujúca na

záväzky z prehlásenia z Bejingu a Akčnej platformy (A/52/231) rovnako ako z výsledného dokumentu dvadsiateho tretieho zvláštneho zasadania generálneho zhromaždenia Spojených národov „Ženy roku 2000: rovnaké postavenie, rozvoj a mier pre 21. storočie“ (A/S-23/10/Rev.1), týkajúce sa obzvlášť žien a ozbrojených konfliktov.

pamätajúca na

cieľ a zásady Charty Spojených národov a hlavnej zodpovednosti Rady bezpečnosti po Charte za zachovanie svetového mieru a medzinárodnej bezpečnosti,

vyjadrujúca

znepokojenie nad tým, že civilné obyvateľstvo, obzvlášť ženy a deti, tvoria najväčšiu časť osôb postihnutých vojnovými konfliktmi, najmä ako utečenci a vnútorne presídlené osoby a že sú v rastúcej miere cielene napádaní kombatanami a ozbrojenými jedincami, ale aj

poznania

že to nesie následky pre trvalý mier a trvalé uzmierenie

s opätovným prehlásením

ako dôležitá úloha ženám pri zabránení a urovnaní konfliktu pripadá

a

zdôrazňujúca

ake je dôležité, aby ženy rovnoprávne a naplno spolupôsobili pri akomkoľvek úsilí o zachovanie a prispievanie k mieru a bezpečnosti, a aby došlo k ich vyššej spoluúčasti pri rozhodovaní, zabraňovaní a urovnávaní konfliktu,

rovnako tak opätovne prehlasujeme

že musí byť naplno realizované zákonné ustanovenia humanitárneho medzinárodného práva a ľudsko-právnych inštrumentov, ktoré ochraňujú práva žien a dievčat počas a po konfliktoch,

zdôrazňujúca

že všetky strany musia zaistiť, aby programy pre odstraňovanie mín a osvetové programy o mínovom nebezpečenstve mali na pamäti špecifické potreby žien a dievčat,

uznávajúca

absolútnu nutnosť integrácie rodovej perspektívy do všetkých oblastí mierových bezpečnostných nasadení a v tejto súvislosti

berúca na vedomie

prehlásenie z Windhuku a akčný plán z Namíbie pre integráciu rodovej perspektívy do viac-dimenzionálnych, mier podporujúcich misií (S/2000/693),

rovnako ako uznávajúca

význam doporučení, ktoré vydal v tlačovom vyhlásení k 8. Marcu 2000 jej prezident, v ktorom stojí, že má byť všetok mier zaisťujúci personál špeciálne preškolený s ohľadom na ochranu, zvláštne potreby a ľudské práva žien a detí.

uznávajúca

že pochopenie dôsledkov ozbrojených konfliktov na ženy a dievčatá, inštitucionálno-preventívne opatrenia k zaisteniu ich ochrany a ich plné spolupôsobenie pri mierových procesoch môžu v značnej miere prispieť k zachovaniu a podpore svetového mieru a medzinárodnej bezpečnosti.

z dôrazom na

nutnosť konsolidácie dátových materiálov o dôsledkoch ozbrojených konfliktov na ženy a dievčatá,

1.

dôrazne vyzýva

členské štáty,

aby sa postarali o silnejšie zastúpenie žien v národných, regionálnych a medzinárodných inštitúciách a mechanizmoch pre zabránenie, zdolanie a urovanie konfliktov na všetkých úrovniach;

2.

upozorňuje

generálneho tajomníka,

aby zrealizoval svoj strategický akčný plán (A/49/587), v ktorom je požadovaná silnejšia spoluúčasť žien v rozhodovacích funkciách pri procesoch urovnávania konfliktov a pri mierových procesoch;

3.

dôrazne vyzýva

generálneho tajomníka

aby menoval viac žien do funkcií zvláštnych povereníčok a zvláštnych veľvyslankýň, ktoré v jeho mene vykonávajú tzv. Dobré Služby a

vyzýva

členské štáty

v tejto súvislosti, aby navrhli generálnemu tajomníkovi svoje kandidátky pre centrálnu listinu, ktorá bude pravidelne aktualizovaná;

4.

dôrazne ďalej vyzýva

generálneho tajomníka,

aby sa snažil o rozšírenie úlohy a prispievania žien v plných misiách Spojených národov, predovšetkým v roli vojenských pozorovateľov, civilnej polície, ľudsko-právneho a humanitárneho personálu;

5.

dáva najavo

svoju ochotu k integrácii rodovej perspektívy do mier zaisťujúcich nasadení

a

dôrazne vyzýva

generálneho tajomníka,
aby zaistil, že budú do organizácie poľných misií podľa potreby zahrnuté tiež elementy rodových otázok;

6.

žiada

generálneho tajomníka,
aby dal členským štátom k dispozícii tak smernice pre vzdelávanie a doškoloňovanie, ako i materiály o ochrane, právach a zvláštnych potrebách žien a rovnako tak o význame spoluúčasti žien na všetkých opatreniach zaisťujúcich a konsolidujúcich mier,

prosí

členské štáty

aby prevzali tieto elementy a tiež osvetové opatrenia k HIV/Aids do vlastných štátno-vzdelávacích programov pre prípravu vojenského personálu a civilnej polície na ich nasadenie

a

žiada ďalej

generálneho tajomníka

aby zaistil, že sa civilnému personálu dostane pri mier zaisťujúcich nasadeniach obdobného vzdelania;

7.

dôrazne vyzýva

členské štáty

aby zvýšili svoju dobrovoľnú, finančnú, technologickú a logistickú podporu tréningu k senzibilite v rodových otázkach, a hlavne využívali opatrenia príslušných fondov a programov, okrem iného Rozvojového fondu Spojených národov pre ženy, Fondu pomoci deťom Spojených národov, Úradu Vysokého komisára pre utečencov Spojených národov a iných príslušných orgánov;

8.

vyzýva

všetkých zúčastnených aktérov

aby pri vyjednávaní a zaisťovaní akýchkoľvek mierových zmlúv zohľadňovali rodovú perspektívu, ktorá sa okrem iného zameriava na:

a)

zvláštne potreby žien a dievčat počas návratu a nového osídľovania, ale aj pri normalizácii, znovu začleňovaní a rekonštrukciách po konfliktoch;

b)

opatrenia na podporu lokálnych mierových iniciatív žien a miestnych procesov za účelom urovnania konfliktov, ale i účasť žien vo všetkých mechanizmoch pre realizáciu mierových dohôd;

c)

opatrenia za účelom zaručenia ochrany a rešpektovania práv žien a dievčat, obzvlášť v súvislosti s ústavou, volebným systémom, políciou a súdnou mocou;

9.

vyzýva

všetky strany ozbrojených konfliktov,

aby rozhodne dbali na aplikovateľné medzinárodné právo, zaručujúce právo a ochranu žien a dievčat, obzvlášť ako civilných osôb, predovšetkým zohľadňovali záväzky zo Ženevskej dohody z roku 1949 a z naväzujúcich dodatkových protokolov z 1977, z Dohody z 1951 o právnom postavení utečencov a príslušného protokolu z 1967, z Dohody z 1979 k odstráneniu všetkých foriem diskriminácie žien a z príslušného fakultatívneho protokolu

z 1999 rovnako ako z Dohody z 1989 o právach dieťaťa a z obidvoch príslušných protokolov z 25.mája 2000 a zodpovedajúcej smernice rímskeho štatútu Medzinárodného trestného súdu;
10.

vyzýva

všetky strany ozbrojeného konfliktu,
aby dodržiavali zvláštne opatrenia pre ochranu žien a dievčat pred rodovo špecifickým násilím, predovšetkým pred znásilňovaním a inými formami sexuálneho zneužívania a všetkými ďalšími formami násillia v čase ozbrojených konfliktov;

11.

vyzdvihuje

že všetky štáty sú zodpovedné za ukončenie beztrestnosti a za trestno-právne stíhanie osôb zodpovedných za etnické vyvražďovanie, zločiny proti ľudskosti a vojnové zločiny, hlavne v súvislosti so sexuálnym a iným násilím voči ženám a dievčatám a

zdôrazňuje

v tejto súvislosti, že tieto zločiny musia byť tak ďaleko ako je to možné, vyňate z amnestií;
12.

vyzýva

všetky strany ozbrojených konfliktov,
aby dbali civilného a humanitárneho charakteru utečeneckých táborov a kolónii a hlavne pri ich zariadovaní zohľadňovali zvláštne potreby žien a dievčat a

odkazuje

na svoje rezolúcie 1208 (1998) z 19.novembra 1998 a 1296 (2000) z 19.marca 2000;
13.

upozorňuje

všetkých zúčastnených pri odzbrojovacom, demobilizačnom a znovu začleňovacom plánovaní,
aby zohľadňovali rozdielne potreby ženských a mužských bývalých kombatanov, rovnako ako potreby osôb, ktoré sú na nich závislé;

14.

zdôrazňuje

svoju ochotu zvažovať pri všetkých opatreniach, ktoré budú dodržiavané podľa článku 41 Charty Spojených národov, aké dôsledky by tieto opatrenia mohli mať na civilné obyvateľstvo a pritom zohľadňovať zvláštne potreby žien a dievčat, aby mohli byť prešetrené zodpovedajúce humanitárne výnimočné ustanovenia;

15.

dáva najavo

svoju ochotu postarať sa o zohľadňovanie genderovej perspektívy a práv žien pri misiách Rady bezpečnosti, hlavne tiež konzultáciami s ženskými skupinami na lokálnej aj medzinárodnej úrovni;

16.

prosí

generálneho tajomníka,
aby zadal vypracovanie štúdie o dopadoch ozbrojených konfliktov na ženy a dievčatá, o úlohe žien pri mierových konsolidáciách a genderových dimenziách pri mierových procesoch a urovnávaní konfliktov,

a

ďalej žiada,

aby predložil Rade bezpečnosti správu o výsledkoch tejto štúdie a sprístupnil ju tiež všetkým členským štátom Spojených národov;

17.

žiada

generálneho tajomníka,
aby zahrnul do svojich správ, predkladaných Rade bezpečnosti, tiež informácie o pokroku pri integrácii rodovej perspektívy do všetkých mierových zaisťujúcich misií, ale aj o všetkých ostatných bodoch týkajúcich sa žien a dievčat;

18.

uznáša sa

že sa bude touto záležitosťou aktívne zaoberať aj naďalej

Translated by/Preložili:

MUDr. Jozef Dolnik
Lekárska fakulta UK

Mgr. Rut Erdelyiova
Nadácia mládeže Slovenska